

T R A N S K R Y P C J A
ROZPRAWY PRZED TRYBUNAŁEM KONSTYTUCYJNYM
z dnia 21 listopada 2024 r.
w sprawie o sygn. P 11/24

Rozprawie przewodniczy Sędzia TK Zbigniew Jędrzejewski.

Przewodniczący:

Otwieram rozprawę przed Trybunałem Konstytucyjnym, w składzie tu obecnym, w sprawie pytania prawnego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, czy art. 23 ust. 1 pkt 45a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1509) w związku z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 1291, ze zm.) w zakresie, w jakim nie pozwala na uznanie za koszt uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie w drodze darowizny, zwolnionej od podatku od spadków i darowizn, których amortyzację rozpoczęto i nie zakończono przed 1 stycznia 2018 r., jest zgodny z zasadą ochrony interesów w toku, wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Na rozprawę, w imieniu sądu przedstawiającego pytanie nikt się nie stawił – sąd pytający o terminie rozprawy został powiadomiony prawidłowo. W dniu 6 listopada do Trybunału wpłynęło postanowienie sądu pytającego, informujące, że sąd nie zgłasza udziału w postępowaniu. W imieniu Sejmu nikt się nie stawił – Sejm o terminie rozprawy został powiadomiony prawidłowo. W imieniu Prokuratora Generalnego nikt się nie stawił – Prokurator o terminie rozprawy powiadomiony prawidłowo. W dniu 19 listopada do Trybunału Konstytucyjnego wpłynęło pismo procesowe Prokuratora Generalnego informujące, że Prokurator Generalny nie będzie reprezentowany na rozprawie przed Trybunałem Konstytucyjnym. Tego pisma nie będę komentował, bo nawet nie jest warte żadnego komentarza. Trybunał Konstytucyjny informuje, że rozprawa transmitowana jest w Internecie.

Chciałbym jeszcze poinformować, że w dniu 20 listopada wpłynął do Trybunału Konstytucyjnego wniosek Sejmu, podpisany przez Marszałka Sejmu o wyłączenie z udziału,

w postępowaniu w sprawie o sygnaturze P 1/24, sędziego Jarosława Wyrembaka. Po rozpoznaniu wniosku w dniu 21 listopada Trybunał Konstytucyjny wydał postanowienie o oddaleniu wniosku. Ponieważ sąd nie zgłosił udziału w postępowaniu, proszę sędziego sprawozdawcę o przedstawienie zasadniczych motywów pytania prawnego.

Sędzia Rafał Wojciechowski:

Dziękuję bardzo. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2024 roku, zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym, czy art. 23 ust. 1 pkt 45a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne w zakresie, w jakim nie pozwala na uznanie za koszt uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nabytych nieodpłatnie w drodze darowizny, zwolnionej od podatku od spadków i darowizn, których amortyzację rozpoczęto i nie zakończono przed 1 stycznia 2018 r., jest zgodny z zasadą ochrony interesów w toku, wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Sąd pytający zaznaczył, że swoboda kształtowania systemu podatkowego przez ustawodawcę równoważona jest istnieniem obowiązku przestrzegania konstytucyjnych standardów demokratycznego państwa prawnego. Do standardów tych należą w szczególności, zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także stanowiąca jej konkretyzację zasada ochrony praw nabytych oraz ochrony interesów w toku. Sąd pytający stwierdził, że skarżący – w rozpatrywanej przez niego sprawie – w 2017 roku faktycznie rozpoczęli realizację przedsięwzięcia w postaci przeznaczenia udziałów w prawie do wzoru wspólnotowego na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, czego konsekwencją było również rozpoczęcie amortyzacji tych udziałów. Omawiane przedsięwzięcie zostało rozłożone w czasie, a ponadto przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu obowiązującym w 2017 roku, wyznaczały horyzont czasowy rozpoczętego procesu amortyzacji.

W ocenie sądu pytającego, skarżący, kierując się zasadą ochrony interesów w toku mieli prawo oczekiwać, że ustawodawca umożliwi im dokończenie rozpoczętego w 2017 roku procesu amortyzacji udziału w prawie do zarejestrowanego wzoru wspólnotowego na dotychczasowych zasadach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący:

Dziękuję bardzo. W związku z tym Trybunał Konstytucyjny uznaje sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do wydania orzeczenia. Na tym zamykam rozprawę. Trybunał udaje się na naradę i ogłoszenie orzeczenia nastąpi w dniu dzisiejszym, na tej Sali, o godz.... czyli o 12, tak? O godz. 12.00 – w samo południe.